

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
Katedra pedagogiky
PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
Posudek oponenta práce

Práci předložila studentka: **Monika Krinesová**

Studijní program: **Speciální pedagogika**

Název práce: **Analýza školní připravenosti dětí se sociálním znevýhodněním v předškolním věku**

Vedoucí práce: Mgr. Jiřina Ullmanová

Oponent práce: PhDr. Markéta Zachová, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE

Předložená práce Moniky Krinesové analyzuje školní připravenost dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí v předškolním věku se zaměřením na rozvoj sociálních dovedností. Tento cíl je představen v úvodu práce a následně konkretizován v rámci metodologie. Cíl byl zpřesněn pomocí výzkumných otázek. Formulaci hodnotím jako výstižnou a soudím, že avizovaného záměru bylo dosaženo.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Bakalářská práce představuje teoreticko-výzkumnou studii, je standardně a vyváženě členěna na část teoretickou (cca 22 stran) a vlastní výzkumné šetření (cca 20 stran). V teoretickém rámci vymezila autorka stěžejní pojmy k tématu sociálně znevýhodněného prostředí, zmiňuje určitou problematičnost a nejednotnost v odborné terminologii a přístupech. Následně se přiklání k pojetí autora Slowíka (2016) a uvádí výčet nejdůležitějších faktorů sociálního znevýhodnění. Následuje kapitola k legislativnímu rámci, pouze jeden odstavec se věnuje školskému zákonu. Uvítala bych bližší komentáře k stávajícímu systému podpory, viz vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných včetně systému podpůrných opatření. Prosím autorku, aby stručně shrnula a okomentovala poslední legislativní změny ve stávajícím systému ve vztahu k sledované cílové skupině dětí. V závěru teoretické části je vysvětlen pojem školní připravenosti s akcentem na sociální rozvoj (proces socializace a sociální dovednosti). Celkově shledávám teoretický rámec za dostatečně zpracovaný. Autorka využila dostatečné množství aktuálních odborných zdrojů včetně jednoho cizojazyčného textu, což oceňuji.

K metodologické části mám následující připomínky a otázky včetně zhodnocení přínosů:

- Oceňuji autorčinu snahu o zajištění triangulace výzkumných nástrojů: pozorování, analýza dokumentů a rozhovory.
- Analýza dokumentů není blíže přestavena. Autorka zmiňuje pedagogickou diagnostiku, která rovněž není konkretizována. Co bylo zdrojem anamnestických dat o dítěti a jeho rodině? Kdo a jakým způsobem prováděl pedagogickou diagnostiku, co bylo jejím předmětem? Prosím o doložení u obhajoby.
- Diskutabilní je příliš malý vzorek dětí u techniky pozorování (pouze 3 děti) a volba pouze jedné mateřské školy.
- Není doložena charakteristika a kritéria výběru pedagogů.
- U pozorování není uvedeno období a jeho rozsah. Prováděla autorka pozorování během celého dne nebo pouze u vybraných činností, aktivit např. během řízené činnosti?
- V práci není doložena zkušenost učitelů s nástroji podpory sociálně znevýhodněných dětí včetně systému podpůrných opatření. Prosím autorku, zda by na základě pozorování a rozhovorů toto vyhodnotila.
- Obsahem přílohy č. II a III jsou texty, obrázky bez bližšího popisu a vysvětlení. Prosím autorku, aby zdůvodnila, okomentovala jejich zařazení a využití pro potřebu bakalářské práce.

Přes výše uvedené nedostatky soudím, že autorka prokázala schopnost zrealizovat a vyhodnotit jednoduché výzkumné šetření.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

K formální stránce nemám zásadních výhrad. Práce je přehledně a logicky strukturována. Text vykazuje pouze dílčí překlepy a pravopisné chyby. Práce s odbornými zdroji je v souladu s citační normou.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Téma sociálního znevýhodnění považuji za aktuální a pro potřeby pedagogické praxe velmi důležité. Snížení sociálních nerovností v procesu vzdělávání je mimo jiné jednou z výzev Strategie vzdělávací politiky ČR do 2030+. Proto oceňuji autorčin výběr a snahu popsat realitu předškolní praxe. Rezervy práce jsou zejména v metodologické části, uvítala bych hlavně lepší propracovanost jednotlivých technik. Předběžně hodnotím bakalářskou práci Moniky Krinesové známkou **velmi dobře**. Finální hodnocení bude závislé na průběhu obhajoby.

NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

VELMI DOBŘE

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY K OBHAJOBĚ

- *viz otázky a připomínky výše v textu*
- *Prosím autorku, aby na základě realizovaného výzkumu posoudila, které konkrétní aktivity, činnosti napomáhají v prostředí MŠ eliminaci sociálního znevýhodnění a to zejména v sociální oblasti?*

V Plzni dne 1. 6. 2024

Markéta Zachová